Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

26. veebruar 2019*

Eelotsusetaotlus – Kapitali vaba liikumine – Kapitali liikumine liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel – *Standstill*-tingimus – Liikmesriigi regulatsioon, mis puudutab kolmandates riikides asuvaid vaheäriühinguid – Selle regulatsiooni muutmine, millele järgneb varasema regulatsiooni taaskehtestamine – Kolmandas riigis asuva äriühingu tulu, mis on saadud nõudelt liikmesriigis asuva äriühingu vastu – Kõnealuse tulu lisamine sellise maksukohustuslase maksubaasile, kes on liikmesriigis maksuresident – Kapitali vaba liikumise piirang – Põhjendatus

Kohtuasjas C-135/17,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Bundesfinanzhofi (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim maksukohus) 12. oktoobri 2016. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 15. märtsil 2017, menetluses

X GmbH

versus

Finanzamt Stuttgart – Körperschaften,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president K. Lenaerts, kodade presidendid J.-C. Bonichot, M. Vilaras, E. Regan, F. Biltgen, K. Jürimäe ja C. Lycourgos, kohtunikud A. Rosas (ettekandja), E. Juhász, M. Ilešič, J. Malenovský, E. Levits ja L. Bay Larsen,

kohtujurist: P. Mengozzi,

kohtusekretär: ametnik R. Şereş,

arvestades kirjalikku menetlust ja 5. märtsi 2018. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– X GmbH, esindajad: *Rechtsanwalt* K. Weber ja *Rechtsanwalt* D. Pohl,

– Saksamaa valitsus, esindajad: T. Henze ja R. Kanitz,

– Prantsuse valitsus, esindajad: D. Colas, E. de Moustier ja S. Ghiandoni,

– Rootsi valitsus, esindajad: A. Falk, C. Meyer-Seitz, H. Shev, L. Zettergren ja L. Swedenborg,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

– Euroopa Komisjon, esindajad: B.-R. Killmann ning N. Gossement,

olles 5. juuni 2018. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab ELTL artiklite 63 ja 64 tõlgendamist.

2 Taotlus on esitatud Saksa õiguse alusel asutatud äriühingu X GmbH ja Finanzamt Stuttgart – Körperschafteni (Stuttgarti maksukeskus – juriidiliste isikute teenistus, Saksamaa) vahelises kohtuvaidluses selle üle, et Šveitsi õiguse alusel asutatud äriühingu Y – milles 30% suurune osalus kuulub X-ile – saadud tulu lisati X-i maksubaasile.

Õiguslik raamistik

3 8. septembri 1972. aasta seadus, mis käsitleb rahvusvahelist maksustamist, (Gesetz über die Besteuerung bei Auslandsbeziehungen; *BGBl.* 1972 I, lk 1713) põhikohtuasja asjaoludele kohaldatava redaktsiooni (edaspidi „AStG 2006“) neljas osa „Osalus välismaa vaheäriühingus“ sisaldab selle seaduse paragrahve 7–14.

4 AStG 2006 § 7 lõike 1 kohaselt on „välismaa äriühing“ määratletud kui „juriidiline isik, isikute ühendus või varakogum juriidilise isiku tulumaksu seaduse [(Körperschaftsteuergesetz)] tähenduses, kelle juhatus ega asukoht ei ole Saksamaal ning kes vastavalt [viimati nimetatud seaduse] § 3 lõikele 1 ei ole vabastatud juriidilise isiku tulumaksu kohustusest“. Sama § 7 lõikes 1 on ette nähtud, et kui täieulatusliku maksukohustusega isikutele kuulub sellise äriühingu kapitalist rohkem kui pool, on tulu, mille puhul kõnealune äriühing on vaheäriühing AStG 2006 § 8 tähenduses, maksustatav neist iga isiku puhul osas, mis vastab osalusele, mis talle selle äriühingu nominaalkapitalis kuulub.

5 AStG 2006 § 7 lõikes 6 on sätestatud:

„Kui välismaa äriühing on vaheäriühing investeerimistuluna saadud vahetulu puhul lõike 6a tähenduses ning kui täieulatusliku maksukohustusega isikule kuulub selles äriühingu vähemalt 1% suurune osalus, peab sellelt vahetulult maksu tasuma kõnealune isik lõikes 1 määratud ulatuses, isegi kui teised selles lõikes sätestatud tingimused ei ole täidetud. […]“.

6 AStG 2006 § 7 lõikes 6a on ette nähtud:

„Investeerimistuluna saadud vahetulu on välismaa vaheäriühingu tulu […], mis pärineb maksevahendite, nõuete, väärtpaberite, osaluste (välja arvatud § 8 lõike 1 punktides 8 ja 9 nimetatud tulu) või analoogse vara hoidmisest, haldamisest, väärtuse säilitamisest või suurendamisest, välja arvatud juhul, kui maksukohustuslane tõendab, et tulu pärineb tegevusest, mis toetab välismaa äriühingu enda tegevust, mis kuulub § 8 lõike 1 punktide 1–6 reguleerimisalasse […]“.

7 AStG 2006 § 8 lõike 1 alusel loetakse kolmandas riigis asuvat äriühingut „vaheäriühinguks“ tulu suhtes, mille suhtes kohaldatakse madalat maksumäära ja mis ei pärine selle lõike punktides 1–10 loetletud majandustegevusest. Viimati nimetatud punktide kohaselt jäävad mõiste „vaheäriühing“ alt välja äriühingud, kes saavad tulu – välja arvatud hulk erandeid ja täpsustusi – tegevusest, mis on seotud põllu- ja metsamajandusega, asjade tootmise, töötlemise, ümbertöötlemise või montaažiga, energiatootmisega, maavarade uurimise ja kaevandamisega, krediidiasutuse või kindlustusseltsi käitamisega, kaubandusega, teenuste osutamisega, rentimise ja liisimisega, kapitali kaasamisega või

laenuna kättesaadavaks tegemisega, mille puhul maksukohustuslane tõendab, et see kapital kaasati eranditult kolmandate riikide kapitaliturgudelt, mitte aga temale või välismaa äriühingule lähedalseisvalt isikult, kapitaliäriühingu dividendimaksetega, muus äriühingus osa võõrandamisega ja selle äriühingu lõpetamisega või viimase kapitali vähendamisega, samuti äriühingute ümberkujundamisega.

8 Kolmandas riigis asuva vaheäriühingu määratlemiseks loetakse AStG 2006 § 8 lõike 3 kohaselt maksumäär „madalaks“, kui see on alla 25%.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

9 Eelotsusetaotlusest selgub, et Saksa õiguse alusel asutatud piiratud vastutusega äriühingule X kuulus põhikohtuasjas viidatud perioodil 30% suurune osalus kapitaliühingus Y, mille asukoht ja juhatus asub Šveitsis. 2005. aasta juunis sõlmis Y „nõuete tagasiostmise ja loovutamise lepingu“ Saksamaal asuva äriühinguga Z GmbH, kes tegeleb spordiga seotud õiguste haldamisega.

10 Sel viisil Y-ile loovutatud nõuete aluseks olid lepingud, mille kohaselt Z maksis spordiklubidele tagastamatuid toetusi, andes klubide käsutusse rahalisi vahendeid, ning sai vastutasuks „osalusi kasumi jagamisel“, mille miinimumsumma vastas Z-i poolt toetusena tasutud summale, kusjuures see summa võib siiski olla suurem, sõltudes muu hulgas asjaomase klubi spordisaavutustest ja klubi tulust, mis eelkõige saadakse ülekandeõigustest.

11 Y maksis Z-ile kõnealuste nõuete loovutamise eest ostuhinnana 11 940 461 euro suuruse summa, milleks ta tervikuna kasutas välist rahastamist. X andis 2005. aasta novembris Y-ile 2,8 miljoni euro suuruse laenu.

12 Stuttgarti maksukeskus – juriidiliste isikute teenistus tuvastas 1. jaanuari 2007. aasta otsusega, et X sai tulu, mis pärineb kolmandas riigis asuva äriühingu passiivsest tegevusest. Kuna kõnealune maksukeskus kvalifitseeris Y-i vaheäriühinguks „investeerimistuluna saadud vahetulu“ tõttu AStG 2006 § 7 lõigete 6 ja 6a tähenduses, arvestati üks osa tulust, mille Y sai tänu Z-ilt omandatud nõuetele, X-i maksubaasi hulka, kelle kasumiks 2006. aastal arvutati 546 651 eurot, millest oli võimalik maha arvutada eelmise aasta kahjum summas 95 223 eurot.

13 X esitas otsuse peale kaebuse Finanzgericht Baden-Württembergile (Baden-Württembergi maksukohus, Saksamaa), kes jättis kaebuse siiski rahuldamata.

14 Kaebuse rahuldamata jätmise tõttu pöördus X Bundesfinanzhofi (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim maksukohus). Viimase hinnangul puudub vaidlus, et Y on X-i suhtes „vaheäriühing“ ning et nõuete loovutamise lepingu alusel Y-i saadud tulu on „investeerimistuluna saadud vahetulu“ AStG 2006 § 7 lõike 6 ja § 8 lõike 1 tähenduses. Kuna X-ile kuulus kõnealuse kolmandas riigis asuva äriühingu kapitalis üle 1% suurune osalus, arvestati nende sätete kohaselt see tulu, mille Y sai, õigesti X-i maksubaasi hulka proportsionaalselt tema osalusega selles äriühingus. Seega Saksa õigusest lähtudes on X-i apellatsioonkaebus 1. jaanuari 2007. aasta otsuse peale põhjendamatu.

15 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab siiski, et need sätted kehtivad üksnes osaluse puhul, mis Saksa maksukohustuslasel on kolmandates riikides asuvates äriühingutes. Neil asjaoludel soovib see kohus teada, kas kõnealused sätted võivad minna vastuollu ELTL artikli 63 lõikega 1, mille kohaselt keelatakse kõik kapitali liikumise piirangud liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel.

16 Enne kui eelotsusetaotluse esitanud kohus käsitleb küsimust, kas liikmesriigi õigusnormid on kooskõlas ELTL artikliga 63, toob see kohus siiski esile, et tulenevalt nn *standstill*-tingimusest, mis asub ELTL artikli 64 lõikes 1, ei takista ELTL artiklis 63 kehtestatud keeld „kohaldamast kolmandate riikide suhtes 31. detsembril 1993 siseriikliku või liidu õiguse järgi kehtivaid piiranguid, mis käsitlevad kapitali

liikumist kolmandatesse riikidesse või kolmandatest riikidest“, kui selle liikumisega kaasnevad muu hulgas otseinvesteeringud. Lähtudes küll eeldusest, et põhikohtuasjas kõne all olev olukord on seotud otseinvesteeringuga kolmandas riigis, käesoleval juhul Šveitsis, leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et eelnevalt on tarvis kindlaks teha, kas liikmesriigi norme, mis puudutavad kolmandates riikides asuvaid vaheäriühinguid ja mida kohaldatakse vaidlusaluse maksustamisaasta kestel, tuleb lugeda „ 31. detsembril 1993 [kehtinud]“ piiranguks, arvestades, et pärast seda kuupäeva tehti neisse normidesse teatud muudatused.

17 Sellega seoses selgitab Bundesfinanzhof (kõrgeim maksukohus), et neid norme, nagu need kehtisid 31. detsembril 1993, muudeti muu hulgas 23. oktoobri 2000. aasta seadusega maksumäärade alandamise ja juriidilise isiku maksustamise reformi kohta (Gesetz zur Senkung der Steuersätze und zur Reform der Unternehmensbesteuerung; *BGBl.* 2000 I, lk 1433; edaspidi „StSenkG 2000“), mis jõustus 1. jaanuaril 2001. Kõnealune kohus märgib, et StSenkG 2000-ga „korraldati põhjalikult ümber“ 31. detsembril 1993 kehtinud normid, kuid toob esile, et vastavad muudatused tunnistati siiski veidi hiljem kehtetuks 20. detsembri 2001. aasta seadusega juriidilise isiku maksustamise edasiarendamise kohta (Gesetz zur Fortentwicklung des Unternehmenssteuerrechts; *BGBl.* 2001 I, lk 3858; edaspidi „UntStFG 2001“), mis selles küsimuses jõustus 25. detsembril 2001 ning mis kolmandas riigis asuvate vaheäriühingute maksustamiskorda arvestades sisaldab otseinvesteeringute puhul kapitali liikumise piirangut, mis on sisuliselt identne piiranguga, mis tuleneb 31. detsembril 1993 kehtinud normidest. Kuivõrd StSenkG 2000-ga tehtud muudatuste tagajärjel oli selle seaduse asjakohaste sätete kohaselt võimalik „investeerimistuluna saadud vahetulu“ lisada residendist maksukohustuslase maksubaasi alles alates 2002. aastast, tühistati need sätted enne seda, kui need muudatused võimaldasid maksuhalduril kõnealust vahetulu lisada.

18 Neil asjaoludel palub Bundesfinanzhof (kõrgeim maksukohus) tõlgendada ELTL artikli 64 lõikes 1 sätestatud *standstill*-tingimust kahest aspektist.

19 Esiteks soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas ELTL artikli 64 lõikes 1 ette nähtud erand võimaldab piirata otseinvesteeringutega seotud kapitali liikumist liikmesriigi ja kolmanda riigi vahel, isegi kui kõnealuste õigusnormide esemelist kohaldamisala laiendati pärast 31. detsembrit 1993, selleks et hõlmata ka muid investeeringuid, sealhulgas nn portfelliinvesteeringuid. Sellega seoses viitab eelotsusetaotluse esitanud kohus asjaolule, et AStG 2006 § 7 lõikega 6 UntStFG 2001-st tulenevas sõnastuses vähendati muu hulgas kolmandas riigis asuvas äriühingus osaluse suurust selle äriühingu kapitalis 10%-lt 1%-le, mis on nõutav vahetulu lisamiseks maksubaasi. Kuna see muudatus ei hõlma põhimõtteliselt aga selliseid otseinvesteeringuid, nagu on kõne all põhikohtuasjas, võiks *standstill*-tingimus siiski kuuluda põhikohtuasjas kõne all olevatel asjaoludel kohaldamisele.

20 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu teine küsimus ELTL artikli 64 lõike 1 kohta puudutab „investeerimistuluna saadud vahetulu“ reguleerivatesse normidesse StSenkG 2000-ga tehtud oluliste muudatuste ajalist mõõdet. Kohtu andmetel jõustusid need muudatused, kuid need võimaldasid vahetulu residendist maksukohustuslase maksubaasi lisada alles pärast kuupäeva, mil need muudatused UntStFG 2001-ga tühistati. Siiski sai 31. detsembril 1993 eksisteerinud õigusliku olukorra muutumine – kuigi ajutiselt – liikmesriigi õiguskorra lahutamatuks osaks ning võib seetõttu olla katkestanud sel kuupäeval eksisteerinud piirava regulatsiooni kehtivuse. Sellega seoses soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas tagatis säilitada 31. detsembril 1993 liikmesriigis eksisteerinud kapitali vaba liikumise piirang võib kaotada kehtivuse eranditult õigustmuutva regulatsiooni formaalse normatiivse mõju tulemusel või kas vastav regulatsioon peab olema praktikas ka tegelikult rakendatud.

21 Juhul kui ELTL artikli 64 lõikes 1 ette nähtud *standstill*-tingimus neist kahest aspektist ühe tõttu kõnealust liikmesriigi regulatsiooni ei hõlma ning viimast tuleb järelikult hinnata kapitali vaba liikumist puudutava liidu õiguse alusel, siis soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas kõnealune regulatsioon kujutab endast ELTL artikli 63 lõike 1 alusel keelatud piirangut ning kas sel juhul võib piirang olla põhjendatud ülekaaluka üldise huviga. Kohus tuletab sellega seoses meelde, et Euroopa Kohus on analüüsinud vaheäriühingute tulu maksustamise küsimust kohtuasjas, milles tehti

12. septembri 2006. aasta kohtuotsus Cadbury Schweppes ja Cadbury Schweppes Overseas (C-196/04, EU:C:2006:544), kuid see kohtuasi kuulus liikmesriikidevahelistes suhetes kehtiva asutamisvabaduse konteksti, mitte aga kapitali vaba liikumise konteksti, mida kohaldatakse ka suhetes liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel.

22 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et kui viimati nimetatud kohtuotsuses esitatud põhimõtted asutamisvabaduse kohta tuleks piiranguteta üle kanda kapitali liikumisele liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel, rikuksid kõnealused Saksa õigusnormid ELTL artikli 63 lõiget 1. Selle regulatsiooni kohaselt ei toimuks „investeerimistuluna saadud vahetulu“ lisamine Saksamaal asuva aktsionäri maksubaasile mitte üksnes puhtalt kunstlike konstruktsioonide puhul, mille eesmärk on kõrvale hoiduda riigi maksuõigusnormide kohaldamisest 12. septembri 2006. aasta kohtuotsuse Cadbury Schweppes ja Cadbury Schweppes Overseas (C-196/04, EU:C:2006:544) tähenduses. Vastupidi, kõnealune riigisisene regulatsioon kehtib, sõltumata vaheäriühingu majanduslikust funktsioonist, ning asjaomasele aktsionärile ei anta võimalust maksuhaldurile selgitada ja tõendada oma investeeringu majanduslikku alust kolmandas riigis.

23 Seega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas 12. septembri 2006. aasta kohtuotsuses Cadbury Schweppes ja Cadbury Schweppes Overseas (C-196/04, EU:C:2006:544) esitatud põhjendused, millega saab õigustada asutamisvabaduse piirangut, kehtivad suhetes kolmandate riikidega ning kui see on nii, siis millistele kvalitatiivsetele ja kvantitatiivsetele nõuetele peab selles kontekstis vastama osalus kolmandas riigis asuvas äriühingus, selleks et osalust ei loetaks „puhtalt kunstlikuks“.

24 Neil asjaoludel otsustas Bundesfinanzhof (kõrgeim maksukohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas EÜ artikli 57 lõiget 1 (nüüd ELTL artikli 64 lõige 1) tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigis 31. detsembril 1993 kehtinud piirangut, mis puudutab kapitali liikumist kolmandatesse riikidesse või kolmandatest riikidest seoses otseinvesteeringutega, ei takista kohaldamast EÜ artikkel 56 (nüüd ELTL artikkel 63) ka juhul, kui kõnesoleval kuupäeval kehtinud riigisisene õigusnorm, mis piiras kapitali liikumist kolmandatesse riikidesse või kolmandatest riikidest, kehtis sisuliselt ainult otseinvesteeringute suhtes, kuid pärast kõnealust kuupäeva laiendati selle kohaldamisala nii, et see hõlmab ka portfelliosalusi välismaa äriühingutes, kui osaluskünnis on madalam kui 10%?

2. Kui esimesele küsimusele tuleb vastata jaatavalt, siis kas EÜ artikli 57 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et tuleb järeldada, et kohaldatud on 31. detsembril 1993 kehtinud riigisisest õigusnormi, millega piiratakse kapitali liikumist kolmandatesse riikidesse või kolmandatest riikidest seoses otseinvesteeringutega, kui kohaldatakse hilisemat õigusnormi, mis sisuliselt vastab kõnesoleval kuupäeval kehtinud piirangule, aga kõnesoleval kuupäeval kehtinud piirangut on siiski pärast kõnesolevat kuupäeva lühiajaliselt oluliselt muudetud seadusega, mis on küll jõustunud, kuid mida ei ole tegelikkuses kunagi kohaldatud, sest veel enne esmakordset kohaldamist konkreetse juhtumi suhtes asendati see käesoleval ajal kohaldamisele kuuluva õigusnormiga?

3. Kui ühele kahest esimesest küsimusest tuleb vastata eitavalt, siis kas EÜ artikliga 56 on vastuolus liikmesriigi õigusnorm, mille kohaselt lisatakse selles liikmesriigis asuva maksukohustuslase maksustatavale tulule, kellele kuulub mõnes muus riigis (käesoleval juhul Šveitsis) asuvas äriühingus vähemalt 1% suurune osalus, selle äriühingu investeerimistulust osa, mis proportsionaalselt vastab osaluse suurusele, kui asjaomane tulu maksustatakse madalama maksumääraga kui esimesena nimetatud riigis?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene küsimus

25 Oma esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas ELTL artikli 64 lõikes 1 sätestatud *standstill*-tingimust tuleb tõlgendada nii, et ELTL artikli 63 lõige 1 ei takista seoses otseinvesteeringutega kapitali kolmandatesse riikidesse või kolmandatest riikidest liikumise suhtes sellise piirangu kohaldamist, mis sisuliselt eksisteeris 31. detsembril 1993 liikmesriigi õigusnormide alusel, kuigi selle piirangu kohaldamisala laiendati pärast seda kuupäeva osaluste suhtes, mis ei hõlma otseinvesteeringuid.

26 ELTL artikli 63 lõikega 1 keelatakse üldiselt kapitali liikumise piirangud liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel. Kapitali liikumine selle sätte tähenduses on eelkõige otseinvesteeringud, mis tehakse ettevõtjas aktsiate omamisena osaluse teel, mis loob võimaluse ettevõtja juhtimises ja kontrollimises tegelikult osaleda („otseinvesteeringud“), ning väärtpaberite omandamine kapitaliturul ainsa kavatsusega teha finantspaigutus, soovimata mõjutada ettevõtja juhtimist ja kontrolli („portfelliinvesteering“) (vt selle kohta 28. septembri 2006. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Madalmaad, C-282/04 ja C-283/04, EU:C:2006:608, punktid 18 ja 19, ning 16. mai 2017. aasta arvamus 2/15 (vabakaubandusleping Singapuriga), EU:C:2017:376, punktid 80 ja 227).

27 Tulenevalt ELTL artikli 64 lõikest 1 võib liikmesriik suhetes kolmandate riikidega siiski kohaldada kapitali liikumise piiranguid, mis kuuluvad selle sätte esemelisse kohaldamisalasse, isegi kui need on vastuolus ELTL artikli 63 lõikes 1 sätestatud kapitali vaba liikumise põhimõttega, tingimusel et need piirangud eksisteerisid juba 31. detsembril 1993 (vt selle kohta 12. detsembri 2006. aasta kohtuotsus Test Claimants in the FII Group Litigation, C-446/04, EU:C:2006:774, punkt 187; 24. mai 2007. aasta kohtuotsus Holböck, C-157/05, EU:C:2007:297, punkt 39, ja 24. novembri 2016. aasta kohtuotsus SECIL, C-464/14, EU:C:2016:896, punkt 86).

28 Kuna ELTL artikli 64 lõikes 1 sätestatud *standstill*-tingimusega nähakse ette, et „[ELTL] artikli 63 sätted ei takista kohaldamast kolmandate riikide suhtes 31. detsembril 1993 siseriikliku või liidu õiguse järgi kehtivaid piiranguid, mis käsitlevad kapitali liikumist kolmandatesse riikidesse või kolmandatest riikidest seoses otseinvesteeringutega […]“, siis nähtub selle artikli sõnastusest enesest, et kolmandatesse riikidesse või kolmandatest riikidest kapitali liikumise piirangud seoses otseinvesteeringutega kuuluvad selle tingimuse esemelisse kohaldamisalasse. Seevastu portfelliinvesteeringud jäävad selles tingimuses viidatud kapitali liikumise kohaldamisalast välja.

29 Selle kohta selgub esiteks eelotsusetaotlusest, et X-ile kuulus põhikohtuasjas kõne all oleva maksustamisaasta jooksul Y-is 30% suurune osalus, mille eelotsusetaotluse esitanud kohus kvalifitseeris otseinvesteeringuks, ning teiseks, et põhikohtuasjas kõne all oleva riigisisese õigusnormi kohaldamisala laiendati pärast 31. detsembrit 1993, mistõttu ei puuduta see mitte üksnes osalusi, mille suurus on kolmandas riigis asuva äriühingu kapitalis üle 10%, vaid ka selliste äriühingute kapitalis alla 10% suurusi osalusi, mille see kohus kvalifitseerib portfelliinvesteeringuks.

30 ELTL artikli 64 lõikes 1 sätestatud *standstill*-tingimuse kohaldamiseks ei ole aga vajalik, et liikmesriigi õigusnormid, mis piiravad kapitali liikumist kolmandatesse riikidesse või kolmandatest riikidest, hõlmaksid eranditult selles sättes viidatud kapitali liikumist.

31 Sellega seoses on Euroopa Kohus juba otsustanud, et asjaolu, et riigisisene õigusnorm võib olla kohaldatav mitte üksnes ELTL artikli 64 lõikes 1 viidatud kapitali liikumisele, vaid ka muudes olukordades, ei takista *standstill*-tingimuse kohaldamist selles viidatud asjaoludel. Tingimuse esemeline kohaldamisala ei sõltu nimelt riigisisese piirangu spetsiifilisest esemest, vaid piirangu mõjust ELTL artikli 64 lõikes 1 viidatud kapitali liikumisele (vt selle kohta 15. veebruari 2017. aasta kohtuotsus X, C-317/15, EU:C:2017:119, punktid 21 ja 22).

32 Seega ei takista ELTL artikli 63 lõige 1 sellise piirangu kohaldamist, mis riigisisese õiguse alusel eksisteeris 31. detsembril 1993 ja puudutas ELTL artikli 64 lõikes 1 viidatud kapitali – nagu muu hulgas otseinvesteeringud – liikumist kolmandatesse riikidesse või kolmandatest riikidest, sõltumata pärast seda kuupäeva sellise piirangu aluseks olevate õigusaktide kohaldamisala võimalikust laiendamisest muud liiki kapitali liikumisele, nagu portfelliinvesteeringud.

33 Neil asjaoludel – nagu sisuliselt märkis kohtujurist oma ettepaneku punktides 58 ja 59 – ei saa UntStFG 2001-ga sisse viidud muudatus, millega vähendati asjaomaste äriühingute kapitalis osaluse künnist 10%-lt 1%-le, isegi kui see võis kaasa tuua selle, et põhikohtuasjas kõne all olevate riigisiseste õigusnormide kohaldamisalasse lisatakse muud investeeringud peale otseinvesteeringute, mõjutada asjaomase liikmesriigi võimalust jätkuvalt kohaldada kolmandate riikide suhtes riigisisese õiguse alusel 31. detsembril 1993 kehtinud piiranguid, eeldusel et viimased puudutavad ELTL artikli 64 lõikes 1 viidatud kapitali liikumist.

34 Eespool toodud kaalutlusi arvesse võttes tuleb esimesele küsimusele vastata, et ELTL artikli 64 lõikes 1 ette nähtud *standstill*-tingimust tuleb tõlgendada nii, et ELTL artikli 63 lõige 1 ei takista seoses otseinvesteeringutega kapitali kolmandatesse riikidesse või kolmandatest riikidest liikumise suhtes sellise piirangu kohaldamist, mis sisuliselt eksisteeris 31. detsembril 1993 liikmesriigi õigusnormide alusel, kuigi selle piirangu kohaldamisala laiendati pärast seda kuupäeva osaluste suhtes, mis ei hõlma otseinvesteeringuid.

Teine küsimus

35 Oma teise küsimusega, mis on esitatud juhul, kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas ELTL artikli 64 lõikes 1 ette nähtud *standstill* -tingimust tuleb tõlgendada nii, et ELTL artikli 63 lõikes 1 sätestatud keeld kehtib seoses otseinvesteeringutega kapitali kolmandatesse riikidesse või kolmandatest riikidest liikumise piirangu suhtes, kui selle piirangu aluseks olevaid riigisiseseid maksuõigusnorme on pärast 31. detsembrit 1993 oluliselt muudetud seaduse vastuvõtmise tõttu, mis küll jõustus, kuid mis juba enne praktikas rakendamist asendati õigusnormidega, mis oma sisult on identsed 31. detsembril 1993 kehtinud normidega.

36 Nagu sisuliselt selgub käesoleva kohtuotsuse punktist 27, võimaldab ELTL artikli 64 lõikes 1 sätestatud *standstill*-tingimus, kaldudes kõrvale EL toimimise lepingus kehtestatud kapitali vaba liikumise põhimõttest, piiranguid kohaldada kapitali liikumise teatud kategooriatele, eeldades siiski, et need piirangud on „31. detsembril 1993 kehtinud piirangud“.

37 Mis puudutab ELTL artikli 64 lõikes 1 kasutatud mõistet „31. detsembril 1993 kehtinud piirangud“, siis tuleb meelde tuletada, et liikmesriigi mis tahes õigusnorm, mis on vastu võetud pärast seda kuupäeva, ei jää ainuüksi sel põhjusel automaatselt välja selles sättes kehtestatud eriregulatsiooni kohaldamisalast. Euroopa Kohus on möönnud, et selliste „kehtivate“ piirangutega samasugusteks võib lugeda need, mis on ette nähtud sätetega, mis on vastu võetud pärast nimetatud kuupäeva ning mis on sisult identsed eelnevalt kehtinud õigusnormidega või mis üksnes vähendavad nendes õigusnormides sätestatud õiguste ja liikumisvabaduste teostamise piirangut või tunnistavad selle kehtetuks (vt selle kohta 12. detsembri 2006. aasta kohtuotsus Test Claimants in the FII Group Litigation, C-446/04, EU:C:2006:774, punktid 189 ja 192; 24. mai 2007. aasta kohtuotsus Holböck, C-157/05, EU:C:2007:297, punkt 41, ning 18. detsembri 2007. aasta kohtuotsus A, C-101/05, EU:C:2007:804, punkt 49).

38 Kuigi ELTL artikli 64 lõikes 1 ette nähtud *standstill*-tingimus võimaldab seega liikmesriikidel jätkata selle tingimuse esemelisse kohaldamisalasse kuuluvate piirangute kohaldamist ilma ajalise piirita, eeldusel et need piirangud jäävad oma sisult samaks, tuleb märkida, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt on mõiste „31. detsembril 1993 kehtinud piirangud“ puhul siiski eeldatav, et õiguslik

raamistik, kuhu kõnealune piirang kuulub, on alates sellest kuupäevast katkematult olnud asjaomase liikmesriigi õiguskorra osa (18. detsembri 2007. aasta kohtuotsus A, C-101/05, EU:C:2007:804, punkt 48; 5. mai 2011. aasta kohtuotsus Prunus ja Polonium, C-384/09, EU:C:2011:276, punkt 34, ning 24. novembri 2016. aasta kohtuotsus SECIL, C-464/14, EU:C:2016:896, punkt 81).

39 Nii on Euroopa Kohus otsustanud, et eriregulatsiooni, mis on kehtestatud ELTL artikli 64 lõikes 1 ette nähtud *standstill*-tingimusega, ei saa kohaldada liikmesriigi vastu võetud sätetele, millega – olles küll sisult identne 31. detsembril 1993 kehtinud regulatsiooniga – viidi uuesti sisse kapitali vaba liikumise takistus, mida pärast varasema regulatsiooni tühistamist või selliste sätete vastuvõtmist, millega muudeti kõnealuse regulatsiooni aluseks olnud loogikat, enam ei eksisteerinud (vt selle kohta 12. detsembri 2006. aasta kohtuotsus Test Claimants in the FII Group Litigation, C-446/04, EU:C:2006:774, punkt 192; 18. detsembri 2007. aasta kohtuotsus A, C-101/05, EU:C:2007:804, punkt 49, ning 24. novembri 2016. aasta kohtuotsus SECIL, C-464/14, EU:C:2016:896, punktid 87 ja 88).

40 Nimelt tuleb tõdeda, et kui liikmesriik tunnistab õigusakti sel viisil kehtetuks või muudab seda, loobub ta võimalusest, mis tal on ELTL artikli 64 lõike 1 alusel, jätkuvalt suhetes kolmandate riikidega kohaldada kapitali liikumise teatud piiranguid, mis kehtisid 31. detsembril 1993 (vt selle kohta 24. novembri 2016. aasta kohtuotsus SECIL, C-464/14, EU:C:2016:896, punktid 86–88).

41 Nii on ELTL artikli 64 lõike 1 kohaldamisel eeldatav, et ei säilitata mitte üksnes kõnealuse piirangu peamist esemelist sisu, vaid et piirang kehtib ka ajaliselt järjepidevalt. Kui puuduks nimelt nõue, et selles sättes ette nähtud *standstill*-tingimuse alusel lubatud piirangud kuuluksid asjaomase liikmesriigi õiguskorra hulka katkematult alates 31. detsembrist 1993, võiks liikmesriik igal ajal taas sisse viia kapitali kolmandatesse riikidesse või kolmandatest riikidest liikumise piirangud, mis kehtisid riigi õiguskorras sel kuupäeval, kuid mida kehtima ei jäetud (vt selle kohta 18. detsembri 2007. aasta kohtuotsus A, C-101/05, EU:C:2007:804, punkt 48; 5. mai 2011. aasta kohtuotsus Prunus ja Polonium, C-384/09, EU:C:2011:276, punkt 34, ning 24. novembri 2016. aasta kohtuotsus SECIL, C-464/14, EU:C:2016:896, punkt 81).

42 Lisaks tuleb ELTL artikli 64 lõikes 1 ette nähtud *standstill*-tingimust kui erandit kapitali vaba liikumise aluspõhimõttest tõlgendada kitsalt. Sarnaselt tuleb kitsalt tõlgendada ka tingimusi, millele peavad liikmesriigi õigusnormid vastama, selleks et neid saaks käsitada „kehtivana“ 31. detsembril 1993, olenemata riigi õigusraamistiku muutmisest pärast seda kuupäeva (vt selle kohta 20. septembri 2018. aasta kohtuotsus EV, C-685/16, EU:C:2018:743, punktid 80 ja 81).

43 Käesoleval juhul puudub vaidlus selles, et põhikohtuasjas kõne all olevat regulatsiooni, mis kehtis 31. detsembril 1993, muudeti pärast seda kuupäeva. Siiski, nagu muu hulgas on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktides 17 ja 20, leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et muudatused, mis StSenkG 2000-ga tehti sel kuupäeval kehtinud õiguslikku raamistikku, tunnistati veidi aega pärast nende jõustumist kehtetuks seejärel jõustunud UntStFG 2001-ga.

44 Tuleb tõdeda, et kuigi eelotsusetaotlusest ei nähtu, et StSenkG 2000-ga tunnistati kehtetuks sätted, mis olid aluseks 31. detsembril 1993 kehtinud piirangule, millele viitab eelotsusetaotluse esitanud kohus, näib see kohus leidvat, et selle seadusega varasemasse regulatsiooni tehtud muudatused muutsid vähemalt loogikat, millel kõnealune regulatsioon põhines. Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab sellega seoses, et StSenkG 2000 vastuvõtmisega uuendas Saksa seadusandja oluliselt äriühingute ja nende aktsionäride maksustamissüsteemi, sealhulgas kolmandas riigis asuvaid vaheäriühinguid puudutavat regulatsiooni, mis oli loodud selle üldise süsteemi eeskujul, mis kohtu sõnul „kujundati põhjalikult ümber“.

45 Eeldusel – mida peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus –, et StSenkG 2000-ga sel viisil liikmesriigi regulatsiooni tehtud muudatused tõepoolest muutsid varasema regulatsiooni loogikat või isegi tunnistasid need õigusnormid kehtetuks, tuleb kõigepealt analüüsida, kuidas *standstill*-tingimuse

kehtivusele mõjub eelotsusetaotluse esitanud kohtu rõhutatult esile toodud asjaolu, et kuigi need muudatused jõustusid 1. jaanuaril 2001, said need kaasa tuua vaid selle, et „investeerimistuluna saadud vahetulu“ lisatakse maksukohustuslase maksubaasi alles alates 2002. aastast ehk pärast nende muudatuste kehtetuks tunnistamist, mis leidis aset järgneva UntStFG 2001 jõustumisega 25. detsembril 2001.

46 Nagu selgub käesoleva kohtuotsuse punktides 39 ja 40 meelde tuletatud Euroopa Kohtu praktikast, ei saa kapitali liikumise piirangut, mis riigisisese õiguse alusel kehtis alates 31. detsembrist 1993, lugeda sellest kuupäevast alates katkematult osaks asjaomase liikmesriigi õiguskorrast muu hulgas juhul, kui selle piirangu aluseks olev regulatsioon tunnistatakse kehtetuks või kui muudetakse loogikat, millel see regulatsioon põhineb. Regulatsioon tunnistatakse kehtetuks või seda muudetakse üldjuhul siis, kui selleks ette nähtud riigisiseste põhiseaduslike menetluste kohaselt jõustuvad õigusnormid, millega tunnistatakse kehtiv regulatsioon kehtetuks või muudetakse seda.

47 Siiski tuleb sõltumata nende sätete formaalsest jõustumisest, millega tunnistati kehtetuks või muudeti regulatsioon, mis oli 31. detsembril 1993 kehtinud piirangu aluseks, käsitleda kõnealust piirangut katkematult kehtivana, kui regulatsiooni kehtetuks tunnistamise või muutmise sätete kohaldamine lükati edasi riigisisese õiguse alusel ning kui need sätted ise tunnistati kehtetuks enne nende kehtima hakkamist. Sellisel juhul tuleb tõdeda, et niisugune piirang on katkematult edasi asjaomase liikmesriigi õiguskorra osa.

48 Neil asjaoludel, kui – seda peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus – StSenkG 2000 võeti vastu koos sätetega, millega lükati edasi selle seaduse kohaldamine, mistõttu muudatused, mis selle seadusega tehti kolmandas riigis asuvate vaheäriühingute maksustamiskorda, ei olnud kohaldatavad ELTL artikli 64 lõikes 1 viidatud kapitali piiriülesele liikumisele ajavahemikus alates 1. jaanuarist kuni 25. detsembrini 2001, mis on kuupäev, mis jõustus UntStFG 2001, tuleb tõdeda, et kohtu käsitletav piirang jäi alates 31. detsembrist 1993 katkematult kehtima selles sättes viidatud *standstill*-tingimuse tähenduses.

49 Seevastu, kui eelotsusetaotluse esitanud kohus peaks jõudma järeldusele, et StSenkG 2000 sätted muutusid kohaldatavateks alates selle seaduse jõustumisest, siis tuleb tõdeda, et selle seaduse vastuvõtmine katkestas põhikohtuasjas kõne all oleva piirangu jätkuva kehtimise ning selle katkestamise tõttu tuleb ELTL artikli 64 lõige 1 jätta kohaldamata.

50 See oleks nii, kui StSenkG 2000-st tulenevad maksuõigusnormid, mis jõustusid 1. jaanuaril 2001, näevad ette, et 2001. aastal saadud vahetulu tuleb lisada asjaomase residendist maksukohustuslase maksubaasi, olenemata asjaolust, et selle seaduse 25. detsembril 2001 kehtetuks tunnistamise tõttu maksuhaldur neid sätteid lõpuks ei kohaldanud, selleks et 2002. aastal koguda sellelt tulult maks.

51 Eespool toodud kaalutlusi arvesse võttes tuleb teisele küsimusele vastata, et ELTL artikli 64 lõikes 1 ette nähtud *standstill*-tingimust tuleb tõlgendada nii, et ELTL artikli 63 lõikes 1 sätestatud keeld kehtib seoses otseinvesteeringutega kapitali kolmandatesse riikidesse või kolmandatest riikidest liikumise piirangu suhtes, kui selle piirangu aluseks olevaid riigisiseseid maksuõigusnorme on pärast 31. detsembrit 1993 oluliselt muudetud seaduse vastuvõtmise tõttu, mis küll jõustus, kuid mis juba enne praktikas rakendamist asendati õigusnormidega, mis oma sisult on identsed 31. detsembril 1993 kehtinud normidega, välja arvatud juhul, kui selle seaduse rakendamine lükati edasi riigisisese õiguse alusel, mistõttu vaatamata jõustumisele ei kohaldatud seda ELTL artikli 64 lõikes 1 viidatud kapitali piiriülese liikumise suhtes; seda asjaolu peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus.

Kolmas küsimus

52 Juhul kui eelotsusetaotluse esitanud kohus peaks teisele küsimusele antavat vastust arvesse võttes leidma, et põhikohtuasjas kõne all olevad riigisisesed õigusnormid ei kuulu ELTL artikli 64 lõikes 1 ette nähtud *standstill*-tingimuse kohaldamisalasse, siis tuleb vastavalt eelotsusetaotluse esitanud kohtu palvele analüüsida viimase kolmandat küsimust.

53 Selle küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas ELTL artikli 63 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mille kohaselt tulu, mille kolmandas riigis asuv äriühing saab ja mis ei pärine selle äriühingu enda tegevusest, nagu on tulu, mis kvalifitseeritakse selle regulatsiooni tähenduses „investeerimistuluna saadud vahetuluks“, lisatakse selles liikmesriigis asuva maksukohustuslase maksubaasile proportsionaalselt tema osalusega, kui maksukohustuslasele kuulub äriühingus vähemalt 1% suurune osalus ning kui tulu maksustatakse selles kolmandas riigis madalama maksumääraga kui see, mis kehtib asjaomases liikmesriigis.

54 Küsimusele vastamiseks tuleb esiteks analüüsida ELTL artikli 63 tähenduses kapitali vaba liikumise piirangu olemasolu ning vajaduse korral teiseks seda, kas piirang on lubatav.

Kapitali vaba liikumise piirangu olemasolu

55 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt kuuluvad kapitali liikumist piiravate keelatud meetmete hulka meetmed, mis võivad pärssida mitteresidentide tahet teha liikmesriigis investeeringuid või pärssida selle liikmesriigi residentide tahet teha investeeringuid muudes riikides (vt eelkõige 18. detsembri 2007. aasta kohtuotsus A, C-101/05, EU:C:2007:804, punkt 40; 10. veebruari 2011. aasta kohtuotsus Haribo Lakritzen Hans Riegel ja Österreichische Salinen, C-436/08 ja C-437/08, EU:C:2011:61, punkt 50, ning 8. novembri 2012. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Soome, C-342/10, EU:C:2012:688, punkt 28).

56 Põhikohtuasjas kõne all oleva regulatsiooni kohaselt omistatakse maksukohustuslasele, kes on maksuresident Saksamaal ja kellele kuulub vähemalt 1% suurune osalus „madala“ maksumääraga kolmanda riigi äriühingus, proportsionaalselt tema osaluse suurusega „passiivne“ tulu, nimelt selle regulatsiooni tähenduses „investeerimistuluna saadud vahetulu“, mis ei sõltu kasumi mis tahes jaotamisest. Seevastu maksukohustuslane, kellele kuulub sama suur osalus Saksamaal asuvas äriühingus, selle regulatsiooni kohaldamisalasse ei kuulu, kuna seda kohaldatakse määratluse järgi ainult piiriülestes olukordades.

57 Niisugune maksualane erinev kohtlemine võib sellise residendist maksukohustuslase jaoks kaasa tuua ebasoodsad tagajärjed, kellel on osalus kolmandas riigis asuvas äriühingus, mis saab sellist „passiivset“ tulu, kuna selle äriühingu tulu lisatakse maksukohustuslase maksubaasile proportsionaalselt tema osalusega selles äriühingus. Nimelt, võrreldes maksukohustuslasega, kellele kuulub sarnane osalus äriühingus, mis asub liikmesriigis, mille resident maksukohustuslane on ja mis käesoleval juhul on Saksamaa, loob see erinev kohtlemine maksustamisel ebasoodsa tagajärje maksukohustuslase jaoks, kes investeerib kapitali kolmandas riigis, kuna põhikohtuasjas kõne all oleva regulatsiooniga omistatakse eraldiseisva juriidilise isiku kasum sellele maksukohustuslasele ja pannakse viimasele selle eest maksukohustus (vt analoogia alusel 12. septembri 2006. aasta kohtuotsus Cadbury Schweppes ja Cadbury Schweppes Overseas, C-196/04, EU:C:2006:544, punkt 45).

58 Neil asjaoludel tuleb tõdeda, et põhikohtuasjas kõne all olev regulatsioon pärsib Saksamaal täieulatusliku maksukohustusega investorite tahet investeerida teatud kolmandates riikides asuvatesse äriühingutesse ning kujutab seega endast kapitali vaba liikumise piirangut, mis üldjuhul on ELTL artikli 63 lõike 1 alusel keelatud.

Piirangu lubatavus

59 Arvestades põhikohtuasjas kõne all oleva regulatsiooni piiravat laadi, siis tuleb kontrollida, nagu märgib Saksamaa valitsus, kas kapitali vaba liikumise piirang, mis on loodud selle regulatsiooniga, võib olla põhjendatud, lähtudes ELTL artikli 65 lõike 1 punktist a, mille kohaselt „[ELTL a]rtikli 63 sätted ei mõjuta liikmesriikide õigust[…] kohaldada oma maksuseaduste vastavaid sätteid, mis eristavad maksumaksjaid nende elukoha või nende kapitali investeerimise koha põhjal“.

60 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et ELTL artikli 65 lõike 1 punkti a kui erandit kapitali vaba liikumise aluspõhimõttest tuleb tõlgendada kitsalt. Järelikult ei saa seda sätet tõlgendada nii, et mis tahes maksuseadus, mis eristab maksumaksjaid nende elukoha põhjal või selle põhjal, millisesse riiki nad oma kapitali investeerivad, on automaatselt aluslepinguga kooskõlas (11. septembri 2008. aasta kohtuotsus Eckelkamp jt, C-11/07, EU:C:2008:489, punkt 57; 10. veebruari 2011. aasta kohtuotsus Haribo Lakritzen Hans Riegel ja Österreichische Salinen, C-436/08 ja C-437/08, EU:C:2011:61, punkt 56, ning 10. aprilli 2014. aasta kohtuotsus Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company, C-190/12, EU:C:2014:249, punkt 55).

61 ELTL artikli 65 lõike 1 punktiga a lubatud erinev kohtlemine ei tohi sama artikli lõike 3 kohaselt endast kujutada ei meelevaldse diskrimineerimise vahendit ega varjatud piirangut. Seetõttu on Euroopa Kohus otsustanud, et selline erinev kohtlemine on lubatud vaid siis, kui tegemist on olukordadega, mis ei ole objektiivselt sarnased, või vastupidisel juhul, kui see on põhjendatud ülekaaluka üldise huviga (vt selle kohta 6. juuni 2000. aasta kohtuotsus Verkooijen, C-35/98, EU:C:2000:294, punkt 43; 7. septembri 2004. aasta kohtuotsus Manninen, C-319/02, EU:C:2004:484, punkt 29, ja 17. septembri 2009. aasta kohtuotsus Glaxo Wellcome, C-182/08, EU:C:2009:559, punkt 68).

62 Seega tuleb esiteks kontrollida, kas kõnealune erinev kohtlemine puudutab objektiivselt sarnaseid olukordi, ning teiseks vajaduse korral analüüsida, kas kõnealune kapitali vaba liikumise piirang võib olla põhjendatud ülekaaluka üldise huviga.

– *Olukordade sarnasus*

63 Saksamaa valitsus eitab kapitali vaba liikumise piirangu olemasolu, väites, et sellise maksukohustuslase olukord, kellele kuulub osalus kolmandas riigis asuvas äriühingus, kus kehtib madal maksumäär, millele viidatakse põhikohtuasjas kõne all olevas regulatsioonis, ei ole sarnane maksukohustuslase omaga, kellele kuulub vastav osalus Saksamaal asuvas äriühingus. Selle valitsuse hinnangul ei ole need olukorrad sarnased eeskätt põhjusel, et kõnealused õigusnormid puudutavad osalusi äriühingutes, kes ei kuulu Saksamaa maksustamispädevusse ja kelle suhtes kolmandas riigis kohaldatakse vaid madalat maksumäära.

64 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et analüüsides piiriülese olukorra sarnasust olukorraga liikmesriigi sees, tuleb lähtuda eesmärgist, mida kõnealuste riigisiseste sätetega taotletakse (vt selle kohta 18. juuli 2007. aasta kohtuotsus Oy AA, C-231/05, EU:C:2007:439, punkt 38; 1. aprilli 2014. aasta kohtuotsus Felixstowe Dock and Railway Company jt, C-80/12, EU:C:2014:200, punkt 25, ja 12. juuni 2018. aasta kohtuotsus Bevola ja Jens W. Trock, C-650/16, EU:C:2018:424, punkt 32).

65 Sellega seoses ilmneb eelotsusetaotluse esitanud kohtu selgitustest, et põhikohtuasjas kõne all olevate õigusnormide eesmärk on „takistada täieulatusliku maksukohustusega isikul kanda (passiivne) tulu üle madala maksumääraga riiki või neutraliseerida selle ülekandmise mõju“. Saksamaa valitsus leiab ka, et selle regulatsiooniga soovitakse takistada madala maksumääraga riiki tulu kunstliku ülekandmise teel maksudest kõrvalehoidumist.

66 Tõele vastab see, et tulu madala maksumääraga riiki ülekandmise vastu võitlemise eesmärki ei saa liikmesriik järgida kontekstis, kus investeeringuid tehakse selle riigi piires.

67 Sellegipoolest, nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 71, on põhikohtuasjas kõne all oleva regulatsiooni eesmärk muuta sellise residendist äriühingu olukord, kes on kapitali investeerinud „madala“ maksumääraga kolmandas riigis asuvasse äriühingusse, võimalikult sarnaseks selle residendist äriühingu olukorraga, kes on kapitali investeerinud muusse Saksamaa residendist äriühingusse, selleks et muu hulgas neutraliseerida võimalikke maksusoodustusi, mida esimesena nimetatud äriühing võiks saada kapitali paigutamisest kolmandasse riiki. Alates aga hetkest, mil liikmesriik ühepoolselt maksustab maksuresidendiks oleva äriühingu tulu, mille sai kolmandas riigis asuv äriühing, milles kõnealusel residendist äriühingul on osalus, muutub residendist äriühingu olukord sarnaseks selle residendist äriühingu omaga, kellel on osalus muus residendist äriühingus (vt analoogia alusel 12. septembri 2006. aasta kohtuotsus Cadbury Schweppes ja Cadbury Schweppes Overseas, C-196/04, EU:C:2006:544, punkt 45, ja 14. detsembri 2006. aasta kohtuotsus Denkavit Internationaal ja Denkavit France, C-170/05, EU:C:2006:783, punktid 35 ja 36).

68 Neil asjaoludel ja ilma et see kahjustaks analüüsimist, kas põhikohtuasjas kõne all olev regulatsioon võib olla põhjendatud ülekaaluka üldise huviga, siis juhul, kui möönda, et olukorrad ei ole sarnased pelga asjaolu tõttu, et kõnealusel investoril on osalus kolmandas riigis asuvas äriühingus, samas kui ELTL artikli 63 lõige 1 keelab konkreetselt piiriülesed kapitali liikumise piirangud, muutuks see säte sisutühjaks (vt analoogia alusel 12. juuni 2018. aasta kohtuotsus Bevola ja Jens W. Trock, C-650/16, EU:C:2018:424, punkt 35).

69 Arvestades eespool toodud kaalutlusi, puudutab põhikohtuasjas kõne all olev erinev kohtlemine objektiivselt sarnaseid olukordi.

– *Ülekaaluka üldise huvi esinemine*

70 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt on kapitali vaba liikumise piirang lubatud vaid siis, kui see on põhjendatud ülekaaluka üldise huviga seotud põhjustel, ning kui see on nii, siis vaid juhul, kui see on sobiv kõnealuse eesmärgi saavutamiseks ega lähe kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik (vt selle kohta 11. oktoobri 2007. aasta kohtuotsus ELISA, C-451/05, EU:C:2007:594, punktid 79 ja 82; 23. jaanuari 2014. aasta kohtuotsus DMC, C-164/12, EU:C:2014:20, punkt 44, ning 21. juuni 2018. aasta kohtuotsus Fidelity Funds jt, C-480/16, EU:C:2018:480, punkt 64).

71 Oma kirjalikes seisukohtades leiavad Saksamaa, Prantsuse ja Rootsi valitsus, et selline regulatsioon, nagu on kõne all põhikohtuasjas, võib olla põhjendatud ülekaaluka üldise huviga seotud põhjustel, mis puudutavad maksustamispädevuse tasakaalustatud jaotuse säilitamist liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel, maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise vältimist ning vajadust tagada maksukontrolli tõhusus.

72 Sellega seoses tuleb kõigepealt meelde tuletada, et vajadus säilitada maksustamispädevuse tasakaalustatud jaotus liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel kujutab endast põhjust, millega saab õigustada kapitali vaba liikumise piirangut eelkõige siis, kui kõnealuste riigisiseste meetmete eesmärk on vältida käitumist, mis ohustab liikmesriigi õigust teostada maksustamispädevust oma territooriumil toimuva tegevuse suhtes (vt selle kohta 10. veebruari 2011. aasta kohtuotsus Haribo Lakritzen Hans Riegel ja Österreichische Salinen, C-436/08 ja C-437/08, EU:C:2011:61, punkt 121; 10. mai 2012. aasta kohtuotsus Santander Asset Management SGIIC jt, C-338/11–C-347/11, EU:C:2012:286, punkt 47, ning 10. aprilli 2014. aasta kohtuotsus Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company, C-190/12, EU:C:2014:249, punkt 98).

73 Sama mõttekäiku järgides on Euroopa Kohus otsustanud, et kapitali vaba liikumist piirav riigisisene meede võib olla põhjendatud vajadusega vältida maksupettusi ja maksudest kõrvalehoidumist, kui see meede viitab konkreetselt puhtalt fiktiivsetele skeemidele, millel puudub majanduslik sisu ja mis on loodud selleks, et hoiduda maksudest, mida harilikult tuleb tasuda kasumilt, mis saadi asjaomase liikmesriigi territooriumil toimunud tegevuse tulemusena (vt selle kohta 12. septembri 2006. aasta kohtuotsus Cadbury Schweppes ja Cadbury Schweppes Overseas, C-196/04, EU:C:2006:544, punktid 51 ja 55; 13. märtsi 2007. aasta kohtuotsus Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, C-524/04, EU:C:2007:161, punktid 72 ja 74, ning 3. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus Itelcar, C-282/12, EU:C:2013:629, punkt 34).

74 Lisaks ilmneb Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast, et vajadus tagada tõhus maksukontroll kujutab endast ülekaalukast üldisest huvist tulenevat põhjust, millega võib kapitali vaba liikumise piirangut õigustada (vt selle kohta 9. oktoobri 2014. aasta kohtuotsus van Caster, C-326/12, EU:C:2014:2269, punkt 46, ja 22. novembri 2018. aasta kohtuotsus Huijbrechts, C-679/17, EU:C:2018:940, punkt 36). Siinkohal tuleb meelde tuletada, et Euroopa Kohtu praktika kohaselt on maksukontrolli eesmärk võidelda maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise vastu (vt selle kohta 5. juuli 2012. aasta kohtuotsus SIAT, C-318/10, EU:C:2012:415, punkt 44).

75 Neil asjaoludel on huvitatud isikute viidatud ülekaalukast üldisest huvist tulenevad põhjused põhikohtuasjas kõne all olevatel asjaoludel tihedalt seotud (vt analoogia alusel 13. detsembri 2005. aasta kohtuotsus Marks & Spencer, C-446/03, EU:C:2005:763, punkt 51; 21. jaanuari 2010. aasta kohtuotsus SGI, C-311/08, EU:C:2010:26, punkt 69, ning 5. juuli 2012. aasta kohtuotsus SIAT, C-318/10, EU:C:2012:415, punkt 48). Kuna põhikohtuasjas kõne all oleva riigisisese regulatsiooni eesmärk, nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 65, vastab sisuliselt nendele ülekaalukast üldisest huvist tulenevatele põhjustele, eelkõige maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise vältimisele, siis tuleb seega kontrollida, kas regulatsioon on kohane tagama taotletava eesmärgi saavutamist ning kas see ei lähe kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik.

76 Mis puudutab küsimust, kas kõnealune regulatsioon on kohane taotletava eesmärgi saavutamiseks, siis tuleb märkida, et selles regulatsioonis, eelkõige AStG 2006 § 7 lõikes 6 ja § 8 lõikes 3 on ette nähtud, et kasum, mille saab kolmandas riigis asuv äriühing „investeerimistuluna saadud vahetulult“, mis Saksamaal ei kuulu maksustamisele ja millelt tuleb asjaomases kolmandas riigis tasuda madala maksumääraga maksu, lisatakse sõltumata kõnealuse kasumi jaotamisest selle isiku maksubaasile, kes on Saksamaal täieulatusliku maksukohustusega isik, protsentuaalselt tema osalusega selles äriühingus ning sellele kohaldatakse maksu nagu jaotatud dividendile.

77 Sellega seoses ei saa välistada, nagu sisuliselt kohtujurist märgib oma ettepaneku punktis 94, et põhikohtuasjas kõne all olevatel asjaoludel võib Saksamaal asuva äriühingu Z-i poolt nõuete loovutamine Y-ile, mis ei kuulu Saksa maksustamispädevuse alla, tuua kaasa selle, et tulu, mis on saadud spordiklubide tegevusest Saksamaa territooriumil ja millega on need nõuded seotud, väljub vähemalt osaliselt Saksa maksustamispädevuse alt, kuigi küsimus maksustamisel kohaldatava materiaalõigusnormi kohta on eelotsusetaotluse esitanud kohtu lahendada. Lisaks, kuigi Euroopa Kohtul puuduvad piisavad faktid, selleks et tuvastada, et käesoleval juhul on põhikohtuasjas kõne all olevad tehingud fiktiivsed, siis ei saa samuti – kuivõrd Y ainus tegevus seisneb Saksamaal asuvalt äriühingult ostetud nõuete omamises, kasutades välist rahastamist, sealhulgas X-ilt saadud laenu – välistada, et viimasele kuuluval osalusel Y-is puudub õiguspärane majanduslik põhjendus, ning et X-i peamine või üks peamisi eesmärke on hoiduda maksust, mida tavaliselt tuleb tasuda kasumilt, mis saadakse Saksamaa territooriumil toimuvast tegevusest, kasutades Y-it sel otstarbel vaheäriühinguna.

78 Kuna õigusnormidega, nagu on kõne all põhikohtuasjas, millega nähakse ette, et „madala“ maksumääraga kolmandas riigis asuva äriühingu tulu lisatakse selle äriühingu maksubaasile, kes on Saksamaal täieulatusliku maksukohustusega isik, suudetakse põhikohtuasjas kõne all olevatel asjaoludel neutraliseerida tulu sellisesse kolmandasse riiki võimaliku fiktiivse ülekandmise mõju, siis on niisugused õigusnormid üldjuhul kohased tagama nendega taotletavate eesmärkide saavutamise.

79 Veel tuleb kontrollida, kas nimetatud õigusnormid ei lähe kaugemale sellest, mis on selle eesmärgi saavutamiseks vajalik.

80 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt ei saa pelk asjaolu, et residendist äriühingule kuulub osalus kolmandas riigis asuvas muus äriühingus, sellisena olla aluseks maksupettuse ja maksudest kõrvalehoidumise üldisele eeldusele ning seeläbi õigustada maksumeedet, mis kahjustab kapitali vaba liikumist (vt selle kohta 16. juuli 1998. aasta kohtuotsus ICI, C-264/96, EU:C:1998:370, punkt 26; 21. novembri 2002. aasta kohtuotsus X ja Y, C-436/00, EU:C:2002:704, punkt 62, ning 11. oktoobri 2007. aasta kohtuotsus ELISA, C-451/05, EU:C:2007:594, punkt 91). Seevastu, nagu ilmneb käesoleva kohtuotsuse punktis 73 meenutatud kohtupraktikast, võib kapitali vaba liikumist piirav riigisisene meede olla põhjendatud, kui sellega konkreetselt takistatakse tegevust, mis seisneb puhtalt fiktiivsete konstruktsioonide loomises.

81 Sellega seoses soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas mõiste „puhtalt fiktiivne konstruktsioon“ tõlgendus, millest Euroopa Kohus lähtus 12. septembri 2006. aasta kohtuotsuses Cadbury Schweppes ja Cadbury Schweppes Overseas (C-196/04, EU:C:2006:544), on põhikohtuasja asjaoludele ülekantav. Lisaks märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et kohtuasi, milles see kohtuotsus tehti, kuulub asutamisvabaduse konteksti, mis on ette nähtud iseäranis ELTL artiklis 49, kuna see kohtuasi puudutas liikmesriigi regulatsiooni, mis hõlmas seoses selles riigis asuva maksukohustuslasega muus liikmesriigis asuva äriühingu tulu maksustamist, eelkõige juhul, kui residendist maksukohustuslasele kuulus enam kui 50% suurune osalus selle äriühingu kapitalis.

82 Tuleb märkida, et Euroopa Kohus leidis 12. septembri 2006. aasta kohtuotsuse Cadbury Schweppes ja Cadbury Schweppes Overseas (C-196/04, EU:C:2006:544) punktides 67 ja 68, et äriühingu asutamine liikmesriigis kujutab endast „puhtalt fiktiivset konstruktsiooni“, kui kolmandatelt isikutelt saadud objektiivsete ja kontrollitavate andmete alusel on tuvastatud, et äriühing on fiktiivne ettevõte, kuna tal puudub vastuvõtva liikmesriigi territooriumil igasugune tegelik majandustegevus, arvestades muu hulgas selle äriühingu füüsilise olemasolu astet, mis väljendub ruumides, töötajates ja töövahendites. Euroopa Kohus järeldas sellest, et niisugused fiktiivsed majandusüksused, eelkõige need, millel on „postkastettevõtja“ või „varitütarettevõtja“ tunnused, võidakse allutada spetsiifilisele maksustamiskorrale, selleks et ära hoida maksupettusi ja maksudest kõrvalehoidumist, ilma et seda vabadust reguleerivad aluslepingu sätted seda keelaksid.

83 Ent mis puudutab eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnaselget küsimust, millistele kvalitatiivsetele ja kvantitatiivsetele nõuetele peab vastama residendist maksukohustuslase osalus kolmandas riigis asuvas äriühingus, selleks et osalust ei saaks lugeda „puhtalt fiktiivseks“, siis tuleb meelde tuletada, et liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel kapitali vaba liikumise eesmärk ei ole mitte piiritleda tingimused, mille raames võivad äriühingud siseturul tegevust alustada (vt selle kohta 13. novembri 2012. aasta kohtuotsus Test Claimants in the FII Group Litigation, C-35/11, EU:C:2012:707, punkt 100), vaid teha kapitali piiriülene liikumine liberaalsemaks (vt selle kohta 14. detsembri 1995. aasta kohtuotsus Sanz de Lera jt, C-163/94, C-165/94 ja C-250/94, EU:C:1995:451, punkt 19, ning 10. veebruari 2011. aasta kohtuotsus Haribo Lakritzen Hans Riegel ja Österreichische Salinen, C-436/08 ja C-437/08, EU:C:2011:61, punkt 46).

84 Järelikult ei saa mõiste „puhtalt fiktiivne konstruktsioon“ kapitali vaba liikumise kontekstis tingimata hõlmata äriühingu tegevuse majandusliku sisu puudumise elemente, millele viidatakse 12. septembri 2006. aasta kohtuotsuse Cadbury Schweppes ja Cadbury Schweppes Overseas (C-196/04, EU:C:2006:544) punktides 67 ja 68, kuna selliste tingimuste kunstlik loomine, mis on vajalikud liikmesriigis õigusvastaselt maksustamisest kõrvalehoidumiseks või liikmesriigis õigusvastaselt maksueelise saamiseks, võib kapitali piiriülesel liikumisel toimuda erineval kujul. Tõsi, need elemendid võivad endast kujutada kaudseid tõendeid puhtalt fiktiivse konstruktsiooni esinemise kohta ka kapitali vaba liikumist puudutavate normide kohaldamisel, iseäranis kui osutub vajalikuks hinnata, kas äriliselt on põhjendatud osalus äriühingus, millel puudub iseseisev majandustegevus. Siiski on selle mõistega

võimalik kapitali vaba liikumise kontekstis hõlmata mis tahes vahendit, mille põhieesmärk või üks põhieesmärke on kanda madala maksumääraga kolmandasse riiki kunstlikult kasum, mis on majandustegevusest saadud liikmesriigi territooriumil.

85 Sellegipoolest on käesoleval juhul ilmne, et põhikohtuasjas kõne all olev regulatsioon ei ole ette nähtud üksnes sellise tegevuse takistamiseks, mis seisneb viidatud kunstlike vahendite loomises. Eelotsusetaotlusest selgub nimelt, et AStG 2006 § 7 lõike 6 ja § 8 lõike 3 kohaselt lisatakse juhul, kui tuvastatakse, et residendist maksukohustuslasele kuulub vähemalt 1% sellise äriühingu kapitalist, kelle asukoht on madala maksumääraga kolmandas riigis selle regulatsiooni tähenduses ja kes saab „investeerimistuluna saadud vahetulu“ selle regulatsiooni tähenduses, vastav tulu automaatselt selle maksukohustuslase maksubaasile, ilma et viimasele antaks tõsiasja kohta, et tema osalus ei ole fiktiivne vahend, võimalust esitada tõendeid, nagu muu hulgas majanduslikud kaalutlused selles äriühingus oma osaluse omamiseks või äriühingu reaalse majandustegevuse fakt.

86 Põhikohtuasjas kõne all oleva regulatsiooni automaatsust, mis sisuliselt on sarnane maksupettuse või maksudest kõrvalehoidumise ümberlükkamatu eeldusega, ei saa aga põhjendada üksnes selles regulatsioonis kehtestatud kriteeriumidega. Kuigi kolmandas riigis asuva äriühingu kohaldatav madal maksumäär või selle tulu toonud tegevuse „passiivsus“, nagu see on õigusnormides määratletud, võivad endast kujutada kaudseid tõendeid tegevuse kohta, mis võib viia maksupettuse või maksudest kõrvalehoidumiseni, ei ole need iseenesest piisavad tuvastamaks, et liikmesriigis asuva maksukohustuslase poolt selles äriühingus osaluse omandamine on igal juhul fiktiivne vahend.

87 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et seoses liikmesriikidevaheliste suhetega peab riigisisestes õigusnormides – selleks et need oleksid proportsionaalsed eesmärgiga vältida maksupettust ja maksudest kõrvalehoidumist – igal juhtumil, mil fiktiivsete tehingute esinemist ei saa välistada, olema maksukohustuslasele – ilma et ta peaks alluma ülemäärastele halduskohustustele – antud võimalus esitada tõendeid võimalike äriliste kaalutluste kohta, miks antud tehing tehti (vt selle kohta 13. märtsi 2007. aasta kohtuotsus Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, C-524/04, EU:C:2007:161, punkt 82; 5. juuli 2012. aasta kohtuotsus SIAT, C-318/10, EU:C:2012:415, punkt 50, ning 3. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus Itelcar, C-282/12, EU:C:2013:629, punkt 37).

88 Võttes arvesse eespool punktis meenutatud kohtupraktikat, läheb põhikohtuasjas kõne all olev regulatsioon osas, milles eeldatakse fiktiivse tegevuse esinemist pelgalt põhjusel, et täidetud on regulatsioonis loetletud tingimused, ilma et asjaomasele maksukohustuslasele oleks antud võimalust see eeldus ümber pöörata, põhimõtteliselt kaugemale sellest, mis on vajalik selle eesmärgi saavutamiseks.

89 Sellegipoolest ei puuduta põhikohtuasjas kõne all olevad õigusnormid liikmesriike, vaid kolmandaid riike.

90 Sellega seoses tuleb meenutada, et kohtupraktikat liikumisvabaduste teostamise piirangute kohta liidus ei saa täielikult üle kanda kapitali liikumisele liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel, kuna kapitali liikumine kuulub teistsugusesse õiguslikku konteksti (vt eelkõige 28. oktoobri 2010. aasta kohtuotsus Établissements Rimbaud, C-72/09, EU:C:2010:645, punkt 40 ja seal viidatud kohtupraktika).

91 Mis eelkõige puudutab liikmesriikide kohustust anda maksukohustuslasele võimalus esitada tõendid, mis kinnitavad, et tema osalus kolmandas riigis asuvas äriühingus võib olla äriliselt põhjendatud, siis selgub Euroopa Kohtu praktikast, et sellise kohustuse olemasolu tuleb hinnata haldus- ja regulatiivmeetmete kättesaadavuse alusel, mis vajaduse korral võimaldavad kontrollida nende tõendite tõelevastavust (vt selle kohta 11. oktoobri 2007. aasta kohtuotsus ELISA, C-451/05, EU:C:2007:594, punkt 98; 28. oktoobri 2010. aasta kohtuotsus Établissements Rimbaud, C-72/09, EU:C:2010:645, punktid 45 ja 46, ning 10. aprilli 2014. aasta kohtuotsus Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company, C-190/12, EU:C:2014:249, punkt 85).

92 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast ilmneb samuti, et kui liikmesriigi õiguse kohaselt sõltub maksusoodustuse andmine teatud tingimuste täitmisest, mida saab aga kontrollida vaid teabe saamisel kolmanda riigi pädevatelt ametiasutustelt, võib liikmesriik üldjuhul õiguspäraselt keelduda maksusoodustuse andmisest, kui eelkõige seetõttu, et kolmandal riigil ei ole lepingulist kohustust asjakohast teavet edastada, osutub võimatuks kolmandalt riigilt seda teavet saada (vt selle kohta 18. detsembri 2007. aasta kohtuotsus A, C-101/05, EU:C:2007:804, punkt 63; 10. veebruari 2011. aasta kohtuotsus Haribo Lakritzen Hans Riegel ja Österreichische Salinen, C-436/08 ja C-437/08, EU:C:2011:61, punkt 67, ning 10. aprilli 2014. aasta kohtuotsus Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company, C-190/12, EU:C:2014:249, punkt 84).

93 Käesoleval juhul peab Saksamaa maksuhaldur selleks, et ta saaks järeldada, et põhikohtuasjas kõne all oleva Saksamaal asuva äriühingu osalus kolmandas riigis asuvas äriühingus ei ole vaatamata AStG 2006 § 7 lõikes 6 ja § 8 lõikes 3 esitatud tingimuste täitmisele fiktiivne vahend, analüüsima teavet, mis muu hulgas puudutab selle kolmandas riigis asuva äriühingu tegevuse laadi.

94 Kuna liikmesriigil puudub kohustus aktsepteerida teavet kolmandas riigis asuva sellise äriühingu tegevuse kohta, milles kõnealuse liikmesriigi maksukohustuslasel on osalus, ilma et liikmesriigil oleks vajaduse korral võimalik kontrollida teabe tõelevastavust (vt selle kohta 10. aprilli 2014. aasta kohtuotsus Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company, C-190/12, EU:C:2014:249, punkt 85), siis tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtul käesoleval juhul kontrollida, kas Saksamaa Liitvabariigi ja Šveitsi Konföderatsiooni vahel on muu hulgas lepingulisi kohustusi, millega luuakse asjaomaste riigi ametivõimude vahelise koostöö ja teabevahetuse mehhanismide õiguslik raamistik ning mis tegelikult annavad Saksamaa maksuhaldurile pädevuse vajaduse korral kontrollida esitatud teabe tõelevastavust Šveitsis asuva äriühingu kohta, selleks et tõendada, et maksukohustuslase osalus viimati nimetatud äriühingus ei ole fiktiivne vahend.

95 Kui niisugune lepinguline õiguslik raamistik asjaomase liikmesriigi ja kolmanda riigi vahel peaks puuduma, siis tuleb tõdeda, et ELTL artikli 63 lõige 1 ei välista, et asjaomane liikmesriik kohaldab regulatsiooni, nagu on kõne all põhikohtuasjas ja mille kohaselt lisatakse kolmandas riigis asuva äriühingu tulu residendist maksukohustuslase maksubaasile, ilma et viimasele oleks antud võimalust tõendada, millised võivad olla tema osaluse ärilised kaalutlused selles äriühingus. Seevastu, kui peaks tuvastatama, et niisugune õiguslik raamistik kehtib, siis peab asjaomasel maksukohustuslasel olema ülemääraseid halduskohustusi täitmata võimalik tõendada, millised võivad olla tema investeeringu ärilised kaalutlused asjaomases kolmandas riigis.

96 Eespool toodud kaalutlusi arvesse võttes tuleb kolmandale küsimusele vastata, et ELTL artikli 63 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mille kohaselt tulu, mille kolmandas riigis asuv äriühing saab ja mis ei pärine selle äriühingu enda tegevusest, nagu on tulu, mis kvalifitseeritakse selle regulatsiooni tähenduses „investeerimistuluna saadud vahetuluks“, lisatakse selles liikmesriigis asuva maksukohustuslase maksubaasile proportsionaalselt tema osalusega, kui maksukohustuslasele kuulub äriühingus vähemalt 1% suurune osalus ning kui tulu maksustatakse selles kolmandas riigis madalama maksumääraga kui see, mis kehtib asjaomases liikmesriigis, välja arvatud juhul, kui kehtib õiguslik raamistik, milles on muu hulgas ette nähtud lepingulised kohustused, mis annavad selle liikmesriigi maksuhaldurile pädevuse vajaduse korral kontrollida esitatud teabe tõelevastavust kõnealuse äriühingu kohta, selleks et tõendada, et maksukohustuslase osalus viimati nimetatud äriühingus ei ole fiktiivne vahend.

Kohtukulud

97 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

1. **ELTL artikli 64 lõikes 1 ette nähtud *standstill*-tingimust tuleb tõlgendada nii, et ELTL artikli 63 lõige 1 ei takista seoses otseinvesteeringutega kapitali kolmandatesse riikidesse või kolmandatest riikidest liikumise suhtes sellise piirangu kohaldamist, mis sisuliselt eksisteeris 31. detsembril 1993 liikmesriigi õigusnormide alusel, kuigi selle piirangu kohaldamisala laiendati pärast seda kuupäeva osaluste suhtes, mis ei hõlma otseinvesteeringuid.**

2. **ELTL artikli 64 lõikes 1 ette nähtud *standstill*-tingimust tuleb tõlgendada nii, et ELTL artikli 63 lõikes 1 sätestatud keeld kehtib seoses otseinvesteeringutega kapitali kolmandatesse riikidesse või kolmandatest riikidest liikumise piirangu suhtes, kui selle piirangu aluseks olevaid riigisiseseid maksuõigusnorme on pärast 31. detsembrit 1993 oluliselt muudetud seaduse vastuvõtmise tõttu, mis küll jõustus, kuid mis juba enne praktikas rakendamist asendati õigusnormidega, mis oma sisult on identsed 31. detsembril 1993 kehtinud normidega, välja arvatud juhul, kui selle seaduse rakendamine lükati edasi riigisisese õiguse alusel, mistõttu vaatamata seaduse jõustumisele ei kohaldatud seda ELTL artikli 64 lõikes 1 viidatud kapitali piiriülese liikumise suhtes; seda asjaolu peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus**.

3. **ELTL artikli 63 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mille kohaselt tulu, mille kolmandas riigis asuv äriühing saab ja mis ei pärine selle äriühingu enda tegevusest, nagu on tulu, mis kvalifitseeritakse selle regulatsiooni tähenduses „investeerimistuluna saadud vahetuluks“, lisatakse selles liikmesriigis asuva maksukohustuslase maksubaasile proportsionaalselt tema osalusega, kui maksukohustuslasele kuulub äriühingus vähemalt 1% suurune osalus ning kui tulu maksustatakse selles kolmandas riigis madalama maksumääraga kui see, mis kehtib asjaomases liikmesriigis, välja arvatud juhul, kui kehtib õiguslik raamistik, milles on muu hulgas ette nähtud lepingulised kohustused, mis annavad selle liikmesriigi maksuhaldurile pädevuse vajaduse korral kontrollida esitatud teabe tõelevastavust kõnealuse äriühingu kohta, selleks et tõendada, et maksukohustuslase osalus viimati nimetatud äriühingus ei ole fiktiivne vahend.**

Allkirjad